

Norsk psykologforening,
Fagetisk råd
Postboks 419 Sentrum
N-0103 OSLO

Klager

Innklaget

FER sak: 29/16K

Dato: 31.05.17

VEDR.: FAGETISK KLAGESAK 29/16K

Fagetisk råd i Norsk psykologforening (FER) mottok klagen 26.09.16 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 29.05.17.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer:

Svanhild Mellingen, Gry Lill Hamre, Roar Solholm, Rolf Eriksen, Lisa Stokkeland.

Vedtak: *5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. Innklaget psykolog gis kollegial veiledning.*

Begrunnelsen for FERs vedtak er beskrevet nedenfor.

Saksgang

- 26.09.16   FER mottok brev fra klager med klage på Psykologforeningens medlem PP.
- 27.02.17   FER vurderte henvendelsen i møte og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak.
- 10.03.17   Innklaget psykolog ble tilskrevet med anmodning om innen fire uker å redegjøre for klagen under henvisning til spesiell punkter i ”Ethiske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP).
- 10.04.17   FER mottok redegjørelse fra innklagede psykolog.
- 11.04.17   Redegjørelsen ble sent til klager med anmodning om innen to uker å kommentere innklagedes redegjørelse.
- 26.04.17   FER mottok kommentar fra klager.
- 27.04.17   Kommentar fra klager ble sendt innklagede psykolog med to ukers frist til å komme med sluttkommentarer.
- 29.05.17   FER sluttbehandlet saken.

Oppsummering av tilsendt dokumentasjon

i) Klagers brev til FER

I sitt første brev til FER viser klager til at innklagede psykolog som sakkyndig psykolog har innledet et forhold til motparten i saken, har opptrådd partisk og har brutt Etske prinsipper for nordiske psykologer.

ii) Relevante punkter i ”Etske prinsipper for nordiske psykologer” (EPNP)

FER vurderte henvendelsen fra klager i møte 27.02.17 og vedtok å utrede saken som en fagetisk klagesak med henvisning til følgende punkter i EPNP:

II.3 Ansvar

Psykologen er oppmerksom på det profesjonelle og vitenskapelige ansvaret han/hun har overfor sine klienter og overfor den organisasjon og det samfunn som han/hun lever og arbeider i.

Psykologen unngår å gjøre skade og er ansvarlig for sine handlinger. Han/hun forsikrer seg så langt det er mulig om at hans/hennes tjenester ikke misbrukes.

Kontinuitet i tjenester

Hvis psykologen har påtatt seg det profesjonelle ansvaret for et tiltak og påbegynt dette, treffer han/hun såvidt mulig en tilfredsstillende avtale med klienten om tiltakets avslutning eller viderehenviser til annen kompetent person før ansvaret oppgis.

Psykologen erkjenner det ansvaret han/hun har for relasjonen til en klient etter at det profesjonelle oppdraget formelt er avsluttet.

II. 4 Integritet

Psykologen søker å fremme integritet innen forskning, undervisning og anvendt psykologi. Dette innebærer at psykologen opptrer ærlig, upartisk og respektfullt overfor relevante involverte parter. Han/hun forsøker å synliggjøre og klargjøre sin egen rolle i de ulike sammenhengene der han/hun arbeider.

Redelighet og tydelighet

Psykologen gir adekvate opplysninger om sine kvalifikasjoner, utdanning, erfaring, kompetanse og faglige tilknytning, og benytter bare de yrkesbetegnelser som utdanning, autorisasjon og stilling gir rett til.

Når psykologen uttaler seg i egenskap av psykolog, tilstrebes saklighet og nøyaktighet. Psykologen informerer om psykologisk yrkesutøvelse på en slik måte at misoppfatningen eller skade for fag eller yrke unngås.

Psykologen informerer på forhånd om de økonomiske vilkårene og vurderer nøye de følger det kan få for den profesjonelle relasjonen dersom han/hun mottar gaver eller andre tjenester fra klienten.

Rollekonflikter og utnyttning

Psykologen tilstreber bevissthet om sine egne behov, holdninger og vurderinger og om sin rolle i relasjonen. Han/hun misbruker ikke sin makt og stilling gjennom å utnytte klientens avhengighet og tillit. Psykologen unngår utenomprofesjonelle relasjoner til en klient, som kan redusere den profesjonelle distanse og føre til interessekonflikter eller utnyttelse.

Psykologen er oppmerksom på hvordan intimitet og seksualitet direkte og indirekte kan påvirke relasjonen mellom psykolog og klient. Psykologen unngår privatisering og seksualisering av klientrelasjoner. Seksuell omgang mellom psykolog og klient skal ikke forekomme.

iii) Innklagedes redegjørelse.

- A. Å ha innledet et forhold til den ene part i saken samtidig som han var oppnevnt som sakkyndig i barnefordelingsaken.**

I sin redegjørelse beskriver innklagede at det stemmer at han har hatt kontakt med den ene parten, men at dette var på et tidspunkt hvor hans oppdrag for tingretten var avsluttet. Den private kontakten redegjøres for i form av nettkontakt, møter og telefon. Innklagede hevder i sin redegjørelse at kontakten på sosiale medier skjedde uforvarende, og erkjenner at han unnlot å ta ansvar for å avslutte kontakten umiddelbart.

B. Å ha blitt påvirket ifht. sin habilitet i saken og at det har påvirket hans arbeid som sakkyndig.

Innklagete psykolog avviser at den private kontakten har påvirket hans forutgående arbeid som sakkyndig. Dette begrunner han også ved at den sakkyndige rapporten er balansert og nyansert.

C. Å ha unnlatt å informere oppdragsgiver og partene i saken om forholdet til den ene part, og ikke trukket seg fra saken.

Ettersom engasjementet var avsluttet, og at han ikke var informert om at det var en stanset sak, anså innklaget psykolog ikke å ha plikt til å underrette tidligere oppdragsgiver.

Innklagedes vurdering i fht. de fagetiske retningslinjene.

Innklaget psykolog erkjenner at den private kontakten etter avsluttet tjeneste kan ha vært en begynnende privatisering. Han hevder at den ikke har hatt betydning for arbeidet i saken, men erkjenner at han raskere burde ha innsett sitt ansvar i forhold til kontinuitet og profesjonell distanse etter avsluttet tjeneste, men kan ikke se at dette har medført interessekonflikter eller utnyttelse.

Innklagete psykologs kontakt med parten og dennes påvirkning på barnefordelingens videre prosess og psykologers omdømme mener psykologen andre må vurdere, men ser at kontakten med parten har vært skadelig for eget omdømme og vil i fortsettelsen være mer bevisst på å unngå å sette seg selv og klienter i en slik posisjon.

iv) Klagers kommentarer på innklagedes redegjørelse.

Som svar på redegjørelsen skriver klager at han har ingen ytterligere kommentarer utover det som framkommer av klage datert 22.09.16.

v) Sluttkommentarer fra innklagede

Innklagete psykolog har ikke kommet med noen sluttkommentarer.

FERs vurdering og konklusjon

På bakgrunn av den fremlagte dokumentasjonen finner FER at der har skjedd brudd på de fagetiske retningslinjene for nordiske psykologer.

Ut fra sakens tilsvarende fra innklaget psykolog erkjennes det at det har vært etablert en privat kontakt med den ene parten og at dette kan ha vært en begynnende privatisering. FER er av den oppfatning at det er godtgjort brudd på følgende punkt i EPNP på følgende:

II.3 Ansvar, Kontinuitet i tjenester.

«Psykologen erkjenner det ansvaret han/hun har for relasjonen til en klient etter at det profesjonelle oppdraget formelt er avsluttet.»

Og II.4. Integritet. Rollekonflikter.

«Psykologen tilstreber bevissthet om sine egne behov, holdninger og vurderinger og om sin rolle i relasjonen. Han/hun misbruker ikke sin makt og stilling gjennom å utnytte klientens avhengighet og tillit. Psykologen unngår utenomprofesjonelle relasjoner til en klient, som kan redusere den profesjonelle distanse og føre til interessekonflikter eller utnyttelse.»

Innklagete psykolog redegjør detaljert for hvordan den innledende kontakt ble etablert på sosiale medium. FER er av den oppfatning at innklaget psykolog umiddelbart burde redegjort for at en privat kontakt ikke kunne etableres og avsluttet kontakten der og da. FER mener også at han burde avsluttet kontakten og søkt kollegial bistand i saken når han i neste omgang kjente på et ønske om å bli kjent og ble forvirret når parten ga uttrykk for at barnefordelingsaken var avsluttet, og at dette da ikke var til hinder for å bli kjent.

FER vil også knytte kommentarer til innklagete psykologs forståelse av at engasjementet var avsluttet. Selv om en som sakkyndig ikke har en behandlerrelasjon til parten, så vil en som sakkyndig psykolog være forpliktet av EPNP.

FER er av den oppfatning at den begynnende privatiseringen vil kunne innvirke på barnefordelingens videre prosess, ikke minst fordi andre involverte i saken vil kunne stille spørsmål ved psykologens uavhengighet i saken selv om innklaget psykolog argumenterer for at arbeidet har vært balansert og nyansert. En kontakt med den ene part vil selv om det har gått 10 måneder kunne påvirke barnefordelingens videre prosess og bidra til at psykologers anseelse blir redusert.

Innklaget psykolog er av den oppfatning at den begynnende privatisering ikke har hatt betydning for hans arbeid i saken. FER mener at denne oppfatningen er problematisk og kan være uttrykk for manglende kunnskap om hvilke konsekvenser denne privatiseringen kan ha på barnefordelingens videre prosess.

Habiliteten til den innklagete psykolog vil slik kunne forstås ikke bare ut fra det som skjer i en tidsavgrenset periode når arbeidet pågår, men og ut fra den integriteten psykologen har vist før oppdraget og hva som skjer i etterkant.

Vedtak: 5.1.1.3 Brudd på de fagetiske prinsippene er godtgjort. Innklaget psykolog gis kollegial veiledning.

Dette brevet er å regne som kollegial veiledning.

Vedtak fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen

Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Svanhild Mellingen, leder

for leder, Tove Beate Pedersen, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Tor Levin Hofgaard